

Handläggare
Bo Andersson
Telefon: 08-508 28 374

Till
Idrottsnämnden

Strategi och riktlinjer för hantering av fordon för kommunkoncernen Stockholms stad

Svar på remiss från kommunstyrelsen om Strategi och riktlinjer för hantering av fordon för kommunkoncernen Stockholms stad (Dnr 129-1092/2016)

Förvaltningens förslag till beslut

Som svar på remissen hänvisar idrottsnämnden till förvaltningens tjänsteutlåtande.

Steinunn Á Håkansson
Tf. förvaltningschef

Sammanfattning

Syftet med strategin och riktlinjerna för hantering av fordon är att få en tydligare styrning så att det blir enklare att följa upp stadens kostnader och se hur stadens fordon används. Detta för att kunna styra mot Stockholms stads Vision 2040.

Idrottsförvaltningen kommer i hög grad att omfattas av den nya strategin och riktlinjerna. Idrottsförvaltningen anser att den föreslagna strategin och riktlinjerna för hantering av fordon är genomarbetade och innehåller flera viktiga och positiva förslag och åtgärder. Idrottsförvaltningen har under en tid sett ett behov av flera av dessa åtgärder, bland annat i en tidigare genomförd översyn.

Ärendets beredning

Idrottsnämnden har från kommunstyrelsen fått remissen Strategi och riktlinjer för hantering av fordon för kommunkoncernen Stockholms stad (Dnr 129-1092/2016), för besvarande senast den 3 oktober 2016. Remissen har remitterats till samtliga stadsdelsnämnder, facknämnder och bolag.

Inom idrottsförvaltningen har ärendet beretts av förvaltningschefens stab efter samråd med avdelningen för lednings- och verksamhetsstöd och driftavdelningen.

Ärendet

Kommunfullmäktige beslöt 2015-11-02 att ge miljö- och hälsoskyddsnämnden i uppdrag att i samråd med stadsledningskontoret och Stockholms Stadshus AB utarbeta ett förslag till en långsiktig strategi för hantering av fordon för kommunkoncernen Stockholms stad.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslöt 2016-06-14 att föreslå att kommunfullmäktige enligt nämndens tjänsteutlåtande med bilagor, beslutar om:

- Fordonsstrategi för kommunkoncernen Stockholms stad.
- Riktlinjer för hantering av fordon för kommunkoncernen Stockholms stad.
- Riktlinjer för bilförmån inom kommunkoncernen Stockholms stad.

Stockholms stad har idag totalt cirka 800 fordon i förvaltningar och bolag och har under närmare två decennier aktivt verkat för en högre andel miljöbilar samt miljöanpassade och klimatsmarta drivmedel.

Syftet med strategin och riktlinjerna är att få en tydligare styrning så att det blir enklare att följa upp stadens kostnader och se hur stadens fordon används. Detta för att kunna styra mot Stockholms stads Vision 2040.

Fordonsstrategi för kommunkoncernen Stockholms stad och riktlinjerna för hantering av fordon för Stockholms stad (*bilaga 1 och 2*) syftar till att optimera hanteringen av stadens egna fordon. Strategin anger riktningen för stadens fordonsanskaffning och fordonsinnehav med mål att optimera hanteringen, minska riskerna och få en bättre överblick över kostnaderna.

Riktlinjerna visar hur hanteringen av fordon ska organiseras och skötas inom staden. Riktlinjerna hanterar huvudsakligen riskhantering, kostnader och handhavande av Stockholms stads fordon inklusive förmånsbilar samt egen bil i tjänsten och bilpoolsbilar. Syftet är att klargöra ansvarsfrågan när det gäller koncernens fordon mellan fleetmanagement funktionen på miljöförvaltningen, serviceförvaltningen och respektive nämnd och

bolag. Riktlinjerna är framtagna för att underlätta för fordonsansvariga och förare/användare hos förvaltningar och bolag inom Stockholms stad.

Riktlinjerna för bilförmån (förmånsbil) inom kommunkoncernen Stockholms stad (*bilaga 3*) har uppdaterats i syfte att tydligare styra mot enhetlighet och transparens gällande kostnaderna. De föreslagna riktlinjerna för bilförmån ska ersätta tidigare beslutade riktlinjer.

Enligt tidigare genomförd analys finns en besparingspotential om sammanlagt 6-7 mkr/år genom att staden hanterar sina fordon på ett mer samlat och övergripande sätt.

Strategin omfattar personbilar, lastbilar och bussar, men kan komma att kompletteras senare med fordon som cyklar, entreprenadfordon med mera.

Det är respektive nämnd och bolagsstyrelse som ansvarar för att riktlinjer för hantering av fordon och för bilförmån inom kommunkoncernen Stockholms stad i sin helhet efterlevs.

Fordonsstrategi för kommunkoncernen Stockholms stad
Strategin innehåller i huvudsak följande förslag för stadens fordonshantering:

Leasing med option

Den lösning som ska användas, för införskaffandet och finansiering av fordon med en totalvikt under 3,5 ton, är leasing i kombination med en option på ett garanterat restvärde från fordonsförsäljaren, som även garanteras av leasegivaren om fordonsförsäljaren inte kan fullfölja sina åtaganden.

Agera som en kund på fordonsmarknaden

Stockholms stad ska agera som en kund för alla förvaltningar och bolag. Detta underlättar införskaffandet av miljöbilar samtidigt som kostnaderna kan minska.

Organiserad avyttring av fordon

Avyttring av fordon ska i första hand ske genom att fordonen övertas av annan verksamhet inom Stockholms stad. I andra hand genom extern avyttring.

Försäkring genom S:t Erik Försäkring AB

Hanteringen av alla Stockholms stads försäkringar kring fordonen sköts av S:t Erik Försäkring AB, som har upphandlat försäkringslösning för alla stadens fordon.

Bilpoolstjänst

Stockholms stad upphandlar en koncernövergripande bilpoolslösning som är tillgänglig för alla anställda.

Styrning via Fleet-Management funktion

För att uppnå en optimal styrning av stadens fordonshantering ska miljöförvaltningen tillhandahålla en fleet-management funktion. Funktionen har ett övergripande ansvar för fordonsområdet. Funktionen ska ta fram och revidera strategi och riktlinjer samt har ett samlat ansvar för avtalsvård och uppföljning av samtliga avtal inom fordonsområdet.

Administrativ uppföljning genom hanteringsbolag

Fordonsadministration är tidskrävande och ställer höga krav på kännedom om fordon och alla avtal staden har inom fordonsområdet. Trots detta är det svårt att i dagsläget följa upp fordonskostnader per bil. Därför ska Stockholms stad låta en extern aktör hjälpa till med viss administration och uppföljning av fordon. Det kommer att underlätta för alla nämnder och bolag i deras lokala uppföljningsarbete gällande fordon och dess kostnader.

Riktlinjer för hantering av fordon för kommunkoncernen Stockholms stad

Riktlinjerna utgår ifrån ”Fordonsstrategi för kommunkoncernen Stockholms stad” och innehåller bland annat följande förslag som berör idrottsnämnden:

Stockholms stads tjänstefordon används när bilpool inte kan täcka behovet för de tjänsteresor som ska utföras.

Stockholms stad bör ha en restriktiv hållning gällande egen bil i tjänsten, som endast bör förekomma i undantagsfall.

Mindre avsteg från riktlinjerna kan göras genom beslut av förvaltningsdirektör/bolags VD.

Alla nämnder och bolag, som äger eller leasar fordon, ska ha en person som är fordonsansvarig. Denna ska fungera som ett stöd i alla fordonsfrågor på den egna förvaltningen eller bolaget.

Servicenämnden ansvarar för att genomföra alla de upphandlingar som följer av dessa riktlinjer.

Fordon under 3,5 ton som Stockholms stad nyanskaffar genom leasing eller som bilpoolsfordon ska väljas utifrån följande rangordning. Hänsyn ska tas till verksamhetens behov och krav.

1. Elbil
2. Laddhybrid
3. Fordonsgas eller etanol/E85
4. Elhybrid, bensin eller diesel.

Alla Stockholms stads bilar ska föra körjournal. Fleet-management funktionen ansvarar för att elektronisk körjournal finns i den förnyade konkurrensutsättningen av fordon som sker årligen. På så sätt får förvaltningar/bolag elektroniska körjournaler i samband med nyanskaffning av fordon.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Idrottsförvaltningen kommer i hög grad att omfattas av den nya strategin och riktlinjerna. Idrottsförvaltningen innehar för närvarande 32 bilar för persontransport samt varu- och materieltransport. Av dessa är sex leasade och resten ägda. Fyra av bilarna är specialfordon. Till detta kommer traktorer, redskapsbärare, släpvagnar, snöskoters med mera som inte berörs av strategin och riktlinjerna. Anskaffning av specialfordon, som inte är miljöbilar, beslutas av idrottsnämnden.

Idrottsförvaltningen genomförde hösten 2013 en översyn av användning och behov av bilar. Den resulterade bland annat i reviderade riktlinjer för egen bil i tjänsten med bilavtal.

Idrottsförvaltningen anser att den föreslagna strategin och riktlinjerna för hantering av fordon är genomarbetade och innehåller flera viktiga och positiva förslag och åtgärder. Idrottsförvaltningen har under en tid sett ett behov av dessa åtgärder, bland annat i den nämnda översynen.

Förvaltningen stödjer förslaget att anskaffa fordon genom leasing med option, liksom förslagen till gemensam anskaffning och reglerad avyttring av fordon. Leasing med option kommer att öka belastningen på idrottsförvaltningens driftbudget medan belastningen minskar på investeringsbudgeten.

En för staden gemensam bilpoolstjänst kan troligen endast i begränsad utsträckning användas av idrottsförvaltningen på grund av huvudkontorets placering och att förvaltningen har anläggningar utspridda i hela staden. Förvaltningens bilar körs ett stort antal mil per år.

Det är bra att det föreslås ett införande av fordonsansvarig i alla nämnder och bolag. Detta har idrottsförvaltningen sett ett behov av men det är viktigt att det blir en tydlig ansvarsgräns mellan den fordonsansvarige och stadens centrala funktioner som fleet-management funktionen.

Idrottsförvaltningen stödjer även inriktningen om en restriktiv hållning gällande egen bil i tjänsten. Inom idrottsförvaltningen används egen bil i tjänsten huvudsakligen inom enheten ambulerande tillsyn. Ska dess medarbetare i större utsträckning använda tjänstebilar behöver de dock erbjudas parkeringsplats för privat bil med hänsyn till deras arbetstider. Det kommer annars att bli svårt att upprätthålla deras väl fungerande verksamhet. Förvaltningen ställer idag tydliga krav på de privatbilar som används i tjänsten i enlighet med bilavtal.

Vad gäller Riktlinjer för bilförmån (förmånsbil) ser idrottsförvaltningen dessa som bra och rimliga. Idrottsförvaltningen har idag ingen förmånsbil och har för närvarande inga planer på att införskaffa sådan.

Bilagor

1. Miljö- och hälsoskydds nämndens beslut om att föreslå kommunfullmäktige godkänna strategi och riktlinjer för hantering av fordon för kommunkoncernen Stockholms stad, med:
 - bilaga 1. "Fordonsstrategi för kommunkoncernen Stockholms stad"
 - bilaga 2. "Riktlinjer för hantering av fordon för kommunkoncernen Stockholms stad"
 - bilaga 3. "Riktlinjer för bilförmån (förmånsbil) inom kommunkoncernen Stockholms stad.